

ساخت‌بندی و افتراق حوزه پولیتیک از پالیسی؛ تایوان و سازوکارهای کنترل و مدیریت بحران پاندمیک بیماری کووید ۱۹

آرش بیداله‌خانی^۱

دریافت: ۱۳۹۹/۲/۱۴ - پذیرش: ۱۳۹۹/۶/۲۲

چکیده

تایوان دیرزمانی یکی از بیرهای توسعه یافته شرق آسیا و مدل اقتصادی و سیاسی توسعه بوده است و امروزه نیز در جرگه کشورهای -مناطق توسعه یافته صنعتی، اقتصادی و سیاسی دنیا است. مبنا و هدف اصلی این پژوهش، تجزیه و تحلیل نقش دولت تایوان در مدیریت و کنترل بحران بیماری همه‌گیر کرونا یا کووید ۱۹ است. تایوان از زمان شروع اپیدمی از جمله کشورهایی بوده که مدیریت موفق در زمینه کنترل این بیماری داشته و تحسین بین‌المللی را برانگیخته است. با وجود نزدیکی به سرزمین اصلی چین، تایوان با مدیریت مدبرانه و سیاستگذاری صحیح توانسته است بدون قرنطینه همگانی، بحران را بخوبی مدیریت کند. بر همین مبنا پرسش اساسی پژوهش این است که مهمترین عامل موفقیت تجربه تایوان در کنترل و مدیریت بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ چه بوده است؟ در پاسخ به پرسش پژوهش، مقاله بر مبنای روش واکاوی توصیفی بر این فرض تاکید می‌کند که حکمرانی دموکراتیک و شفاف سیاسی در تایوان از طریق جدایی حوزه سیاسی (پولیتیک) از حوزه سیاستگذاری تخصصی (پالیسی)، باعث کنترل و مدیریت بحران پاندمی کرونا بدون قرنطینه عمومی شده است.

واژگان کلیدی: تایوان، سیاست، حکمرانی، تخصص، بیماری کرونا

مقدمه

کرونا معضلات و چشم‌اندازهای جدیدی برای زندگی بشر بوجود آورده است. بیماری کرونا یا کووید ۱۹ از خانواده بیماری‌های نوع آنفلانزا با ترکیب جدیدی از ویروس حیوانی است که پاندمی سریع و فراگیری داشته است. شیوع این نوع از ویروس، سبک زندگی و تفکر را در ماه‌های اخیر تغییر داده و شهروندان کشورهای مختلف را دچار چالش‌های سیاسی، اقتصادی، روانی، اخلاقی و فلسفی فراوانی کرده است. در کنار این مسائل، بیماری کووید ۱۹ از لحاظ اقتصادی تأثیرات مخرب زیادی بر اقتصاد بین‌المللی گذاشته و کشورهای مختلف را دچار بحران کرده است. با این وجود برخی از کشورها توانسته‌اند با تجربه قبلی و برنامه‌ریزی صحیح، بحران پاندمی کرونا را کنترل و مدیریت کنند. از میان دولت‌های مختلف، چند دولت خاص آسیایی موفق به کنترل این بیماری شده‌اند؛ این کشورها عبارتند از: سنگاپور، کره جنوبی، هنگ‌کنگ و تایوان. تایوان از جمله مواردی است که تحسین جهانی همگان را نیز برانگیخته است. شناسایی تایوان در اکثر کشورهای دنیا بر مبنای چشم‌اندازی دوفاکتو (شناسایی موقت) است. با وجود شناسایی دوفاکتوی تایوان در اکثر کشورهای دنیا^۱، این منطقه جزء کشورهای موفق و توسعه یافته دنیا محسوب می‌شود. بر همین مبنای تایوان از جمله مناطقی بوده است که در مدیریت بحران بیماری واگیردار کرونا (کووید ۱۹) بسیار موفق عمل کرده است. تایوان مورد مثبتی از حکمرانی خوب است که از طریق علم، فناوری و حکمرانی دموکراتیک توانسته است ویروس کرونا را کنترل کند و مورد ستایش جهانی قرار بگیرد. متخصصان بیماری‌های عفونی و مقامات دولتی در اکثر کشورهای دنیا به دنبال مدیریت بحران و کنترل این بیماری بوده‌اند. تایوان از جمله کشورهای موفق

۱. تایوان با اکثر کشورهای بزرگ دنیا روابط سیاسی محدودی دارد و تنها چند کشور کوچک، این منطقه را به عنوان کشور به رسمیت می‌شناسند. هر چند آمریکا به عنوان بزرگترین حامی استقلال این منطقه شناخته می‌شود. تایوان در اکثر مناطق و کشورهای دنیا بر مبنای نوعی شناسایی دوفاکتو (موقت) به رسمیت شناخته می‌شود. این نوع از شناسایی بر مبنای رابطه کشور مورد نظر با چین تعریف می‌شود. در صورت داشتن رابطه گسترده با چین، کشورها از شناسایی تایوان حتی به صورت دوفاکتو خودداری می‌کنند. اما برخی از کشورهای غربی و متحدان ایالات متحده تایوان را به صورت دوفاکتو به رسمیت می‌شناسند. این به معنای استقلال کامل تایوان نیست، چرا که این کشور عضو سازمان ملل و دیگر نهادهای بین‌المللی نیست. اما بر مبنای این شناسایی دوفاکتو، تایوان می‌تواند در برخی از کشورها دفتر نمایندگی ویژه خاص خود را داشته باشد که در حکم نوعی سفارتخانه عمل می‌کند. اکثر این دفاتر، نوعی دفتر فرهنگی و اقتصادی هستند که به امور سیاسی نیز می‌پردازند (Taipei Economic and Cultural Office). با وجود روابط سیاسی محدود با کشورهای مختلف، تایوان از لحاظ اقتصادی و تجاری روابط گسترده‌ای با کشورهای توسعه یافته دنیا دارد.

است که با مدیریت و کنترل ویروس توانسته است تلفات انسانی را به پایین‌ترین حد ممکن کاهش دهد. تجربه اپیدمی سارس در سال ۲۰۰۳ که جان ۷۳ نفر از تایوانی‌ها را گرفت و ۳۴۶ نفر دیگر را تحت تاثیر قرار داد، باعث مدیریت و برنامه‌ریزی صحیح و اقدامات آینده‌نگرانه تایوان شده است (McGregor, 2020). مسئله تایوان در نظام بین‌الملل نوعی معمای غیرقابل حل^۱ و دشوار است. شناسایی دوفاکتوی این منطقه به عنوان یک کشور مستقل (به دلیل مخالفت چین) و عدم عضویت آن در سازمان ملل، وضعیت مردم تایوان را از لحاظ بین‌المللی دچار ابهام کرده است. حکومت چین سال‌هاست تایوان را بخش خودمختار از سرزمین اصلی می‌داند و با هرگونه حرکت استقلال‌طلبانه سیاسی و حقوقی و یا عضویت تایوان در نهادهای بین‌المللی مخالف است. با وجود این وضعیت دشوار، تایوان از جمله مناطقی در دنیا است که در زمینه توسعه اقتصادی، سیاسی و فرهنگی رشد بسیاری داشته است (Copper, 2013: 16). حمایت تام کشورهای غربی از جمله ایالات متحده و ساختار دموکراتیک و شفاف حکمرانی در تایوان، این کشور را تبدیل به یک مدل خاص از توسعه کرده است. بر همین مبنا تایوانی‌ها (با وجود نزدیکی به سرزمین اصلی چین) قبل از تمرکز کشورهای دیگر بر این بیماری و جدی گرفتن آن، به خوبی برای مدیریت این بحران برنامه‌ریزی کرده بودند. با توجه به شیوع و گسترش ویروس از چین، تایوان به دلیل نزدیکی به چین از جمله مناطقی بود که بر مبنای فرضیات علمی و حدس و گمان‌ها می‌بایست شاهد رشد و گسترش بی‌شمار نفرات مبتلا و گسترش پاندمی بیماری در این کشور بودیم. اما برعکس حدس و گمان‌ها، تایوان قبل از توجه جهانیان و جدی گرفتن مسئله، برای مقابله با بحران، نوعی برنامه‌ریزی ضربتی و مدبرانه را شروع کرد. عامل اصلی این مسئله درس‌گیری تایوان از بحران‌های گذشته و حکمرانی شفاف، سیاسی و دموکراتیک است. مرکز و محتوای حکمرانی در تایوان؛ توجه به مسئله تخصص، برنامه‌ریزی و سیاسی کردن (برعکس سیاسی کردن) مسائل مهم و عمومی است. دولت منطقه‌ای تایوان از جمله حکومت‌های کارآمد منطقه شرق آسیا است. این مسئله تا حدی است که حتی ژاپنی‌ها در اکثر مواقع برای انتقاد از دولت خودشان در مسائل مختلف، به مقایسه ناکارآمدی دولت ژاپن با کارآمدی دولت تایوان می‌پردازند و این منطقه را از موفق‌ترین مناطق دنیا در زمینه حل بحران‌های سیاسی و اجتماعی می‌دانند. با وجود وضعیت

بغرنج تایوان در سیستم بین‌المللی و عدم به رسمیت شناخته شدن این کشور، نگاه سیاستی و برنامه‌ای به امور تخصصی، محور و مرکز سیاستگذاری حاکمیتی در تایوان است. مسئله برنامه‌ریزی و پالیسی کردن امور به حدی در تایوان مهم است که قانون اداری این کشور به مراکز دولتی اجازه داده در بالاترین سطح از متخصصان و سیاستگذاران خارجی استفاده کنند. در تایوان، خارجی‌ها در صورت داشتن شرایط می‌توانند پست‌های انتصابی بگیرند و در مراکز مختلف تخصصی دولت تایوان مشغول به کار شوند. این مسئله نگاه مبتکرانه و مدبرانه تایوانی‌ها را به مسائل تخصصی نشان می‌دهد. بخش اعظمی از سیاستگذاران و سیاستمداران تایوانی فارغ‌التحصیل بهترین دانشگاه‌های دنیا هستند و این مسئله نقش مهمی در گسترش این نگاه در ساختار اداری و حقوقی تایوان دارد. تایوان از جمله کشورهای پیشرو در زمینه تصویب قوانین حمایتی و دموکراتیک در زمینه حقوق اقلیت‌های مذهبی و جنسی است و بر همین اساس می‌توان حکم کرد که بافت حکمرانی این کشور، ساختی دموکراتیک و لیبرال دارد. بر همین مبنا در نگاه به مسائل تخصصی، علم و کارآمدی مبنای برنامه‌ریزی سیاستی قرار دارد و پولیتیک (سیاسی) کردن امور در الویت بعدی قرار می‌گیرد. نگاهی که مبنای امور را برنامه‌ریزی، تخصص، کنترل، مدیریت و کاهش ضرر و هزینه می‌داند. بر همین مبنا تایوان مدیریت موفق در پاندمی بیماری کوید ۱۹ داشته است و این مدیریت موفق، درس‌های آموختنی زیادی برای کشورهای دیگر دارد. این پژوهش با روش واکاوی توصیفی-کتابخانه‌ای و با استفاده از اسناد، متون و منابع مختلف و مشاهده میدانی از زندگی در تایوان، تجربه موفق این کشور را در زمینه کنترل بحران کرونا، تجزیه و تحلیل می‌کند. مبنای روش شناختی فرضیه این پژوهش در تک‌تک خطوط، جدایی حوزه پالیسی (سیاستی) از پولیتیک (سیاسی) است و عامل اصلی این امر، تجربه‌های آموزنده تایوان از بحران‌های گذشته و ساختار حکمرانی دموکراتیک و توجه و تمرکز بر تخصص و تجربه در مدیریت بحران‌ها و امور مختلف مربوط به حوزه عمومی است. خروجی مدل حاکمیتی تایوان درس‌های زیادی برای جهان در حال توسعه در زمینه مدیریت شرایط اضطراری و بحرانی دارد. تکنیک روشی مقاله مبتنی بر بیان و تجزیه و تحلیل اقدامات عملی و عینی دولت‌های توسعه‌گرا با تاکید بر دولت تایوان در کنترل بیماری کوید ۱۹ است.

روش پژوهش

مبنای اصلی این پژوهش بیان اقدامات دولت تایوان در مبارزه با بیماری کووید ۱۹ و پررنگ کردن کارآمدی دولت‌های توسعه‌گرا بر مبنای تفاوت ماهوی ساختارهای حکمرانی دارای بافت سیاست‌محور و تخصصی (Policy) با ساختارهای حکمرانی سیاسی (Politic) است. ایده اصلی مقاله نیز بیان برتری سیستم‌های تخصص‌گرا و کارآمد بر مبنای اهمیت و اولویت برنامه‌ریزی و تخصص در امور است. بر همین مبنای تکنیک اصلی مقاله مبتنی بر بیان و تجزیه و تحلیل اقدامات عملی و عینی است که دولت تایوان از طریق سیاستگذاری صحیح توانسته است انجام دهد و این اقدامات باعث کنترل و مدیریت بیماری کووید ۱۹ در تایوان بدون تلفات و خسارت سنگین مادی و غیرمادی شده است. فرضیه اصلی که در این پژوهش مورد تجزیه و تحلیل کیفی قرار خواهد گرفت این نکته است که حاکم شدن رویه‌های حکمرانی دموکراتیک و شفاف سیاسی در کشورهای توسعه‌گرای شرق آسیا به خصوص تایوان باعث کنترل و مدیریت بحران عظیم کرونا شده است. بحرانی که به کشورهای مختلف دنیا صدمات جبران‌ناپذیری وارد کرده است. محور اصلی موفقیت نسبی دولت توسعه‌گرای تایوان، برتری حوزه سیاستگذاری تخصصی (پالیسی) بر حوزه سیاسی (پولیتیک) است. این پژوهش در قالب ساخت‌بندی یک فرضیه رقیب، ویژگی‌های عینی فرضیه اصلی خود را به بحث می‌گذارد. فرضیه رقیب این پژوهش عدم موفقیت دولت خودمختار تایوان در کنترل بیماری کووید ۱۹ بدون کمک‌های بین‌المللی و همراهی کشورهای قدرتمند نظام بین‌الملل است. دولت تایوان به دلیل عدم همراهی و کمک نظام بین‌الملل و نهادهای بین‌المللی و به دلیل نزدیکی به منطقه اصلی شیوع ویروس در سرزمین اصلی چین، از جمله کشورهایی بوده که تلفات زیادی در بحران کووید ۱۹ داشته است و این بحران صدمات مادی و غیرمادی فراوانی به این کشور وارد کرده است و در نتیجه اینکه دولت تایوان به دلیل بحران‌های سیاسی در داخل و خارج و نظام بحرانی و چالشی سیاستگذاری در این کشور، نتوانسته است به خوبی بحران کووید ۱۹ را کنترل کند. فرضیه اصلی این پژوهش در تقابل با فرضیه رقیب ذکر شده، با بررسی اقدامات عملی دولت خودمختار تایوان در کنترل و مدیریت بحران کرونا، این کشور را از جمله نمونه‌های موفق می‌داند که با اقدامات عملی و سیاستگذارانه صحیح و

افتراق حوزه سیاستگذاری تخصصی از حوزه سیاسی باعث کنترل و مدیریت بحران و کاهش تلفات، بدون خسارت کلان به حوزه اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی این کشور- منطقه شده است. اکثر این اقدامات بدون کمک نهادهای بین‌المللی و کشورهای بزرگ دنیا و تنها با تکیه بر تجربیات و اقدامات ارزنده‌ی سیاستی دولت تایوان بوده است. اقداماتی که باعث تحسین همگانی کشورهای مختلف از تایوان و استفاده از کمک‌ها و تجربیات این کشور در مدیریت بحران در مناطق و کشورهای دیگر دنیا شده است.

مبانی مفهومی پژوهش؛ قالب‌بندی افتراقی پولیتیک^۱ از پالیسی

پولیتیک^۲ ریشه‌ی واژه پولیتکس است و تمام امور مربوط به حوزه سیاسی را در بر می‌گیرد. مبنای اصلی پولیتیک گزینش منافع و اعمال در شرایط محسوس و معقول است. پولیتیک در وجه تقاضامحور مبتنی بر این مسئله است که چه کسی چه مقدار، چگونه و چه زمانی دریافت می‌کند. دریافت کردن در پولیتیک مبتنی بر منافع مادی و عینی است و بر همین اساس ایده اصلی این تعریف مبتنی بر ارزیابی منابع مادی است. با آمدن اصل گرفتن و دریافت کردن، مسئله چالش‌ها و تعارض منافع پیش می‌آید. تعارض منافع و چالش و تنش، مرکز امور مربوط به پولیتیک یا سیاسی است. امر سیاسی یا پولیتیکی در همه جا حضور دارد. در محل کار، خانه، عبادتگاه، خانواده‌ها و... زمان و گذران آن ماهیتی پولیتیکی دارد. امر بدون پولیتیک در عالم هستی کمیاب است. بر همین مبنا پولیتیک عرصه جدل، ضدیت، موقتی بودن، عدم ثبات، گروه‌گرایی، خشونت، نفرت، رقابت و... است. اما پالیسی^۳ فارغ از داشتن قالب سیاسی، نوعی سیاستی کردن امور است. سیاستی کردن، چشم‌انداز کلانی به امور سیاسی و غیرسیاسی می‌دهد و برنامه‌ریزی و تخصص را به نقطه مرکزی آن تبدیل می‌کند. امور سیاستی -

۱. این مقاله پولیتیک را در یک چشم‌انداز کلان به معنای امور سیاسی می‌داند و آن را به صورت معنایی از پالیسی جدا می‌کند. در این چشم‌انداز سیاسی، پولیتیک دربرگیرنده تمام معضلات و تعارضات بشری است. امور سیاسی پولیتیکی را می‌توان در زندگی روزانه نیز به راحتی مشاهده کرد. در تقابل با پولیتیک، پالیسی حوزه مدیریت، برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری جمعی و حل‌المسائلی و مغز و محتوای امور مربوط به حکمرانی هوشمندانه است. بر همین اساس معانی فلسفی و چشم‌انداز اندیشه‌ای محض معانی پولیتیک در این پژوهش کاربرد کمتری دارند. این مقاله پولیتیک را بر مبنای مقایسه و بر اساس ایده کارآمدی و حکمرانی مثبت تبیین می‌کند و وارد مجادلات فلسفی و اندیشه‌ای در زمینه معنا و محتوای پولیتیک نمی‌شود.

2. Politic
3. Policy

سیاست‌گذارانه می‌تواند بافت و قالبی سیاسی داشته باشد. یعنی مبتنی بر جدل، چالش، حزب بازی سیاسی، تعارض منافع و ... باشد. اما محتوی آن مبتنی بر تخصص، منافع کلان و بلندمدت، رفع مشکل و بحران و نگاه مکانیزمی و سازوکارانه است (Grossmann, 2012: 69).

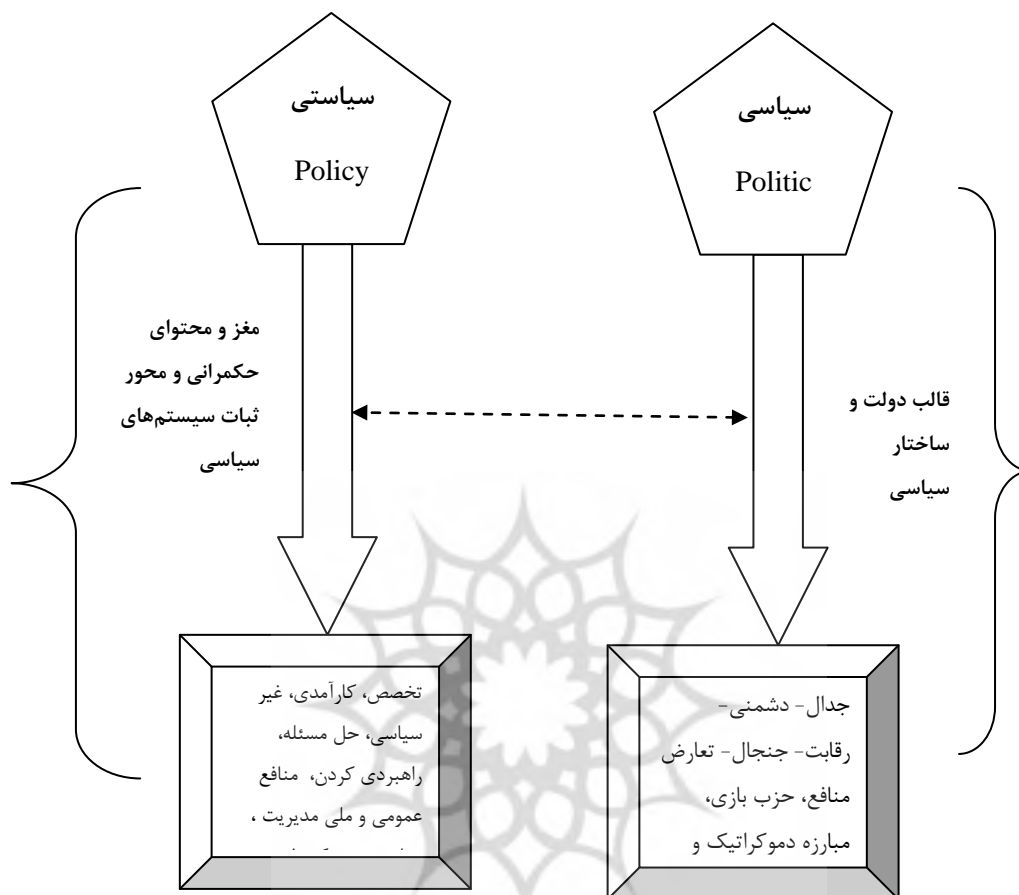
پالیسی در واقع کاری است که دولت‌ها و نظام حکمرانی هر کشوری تصمیم به انجام یا عدم انجام آن گرفته است. هر سطحی از دولت‌ها و ساختار حکمرانی آنها قوانین مختلفی را برای زندگی روزانه، کار کردن، پرداخت، استراحت و ... وضع می‌کنند، این تصمیمات سیاستی است. پالیسیک به معنای امر موقتی و ناپایدار در آنچه به صورت فرآیندی و مکانیزمی تبدیل به سیاست می‌شود، نقش مهمی دارد؛ اما اینها به طور کلی در ادبیات حکمرانی - کشورداری دو مفهوم و ضلع جداگانه زندگی اجتماعی و سیاسی هستند. مقامات رسمی می‌توانند انتخاب یا منصوب شوند. اگر آنها در انتخابات شرکت نکنند، مستقیم انتخاب می‌شوند، در غیر این صورت، آنها می‌توانند در دفتر یا بخش معینی از دولت منصوب شوند. هر دوی این نقش‌ها (چه انتخابی چه انتصابی) وارد ساختار سیاستی می‌شوند تا وظایف عمومی را انجام دهند. نحوه انتخاب اینها می‌تواند مبتنی بر مجرای پالیسیکی باشد، اما همزمان می‌تواند بر مبنای امر سیاستی انجام شود. وظیفه هر دوی کسانی که انتخاب یا منصوب می‌شوند، ارائه خدمات عمومی به بخش زیادی از شهروندان عادی است و مردم عادی می‌توانند بر انتخاب هر دوی آنها از طریق سازوکارهای پالیسیک تاثیر بگذارند (Pierson, 19: 2004) پالیسیک (امر سیاسی) زمانی که مبتنی بر قوانین دموکراتیک و شفاف باشد، می‌تواند به انتخاب صحیح مردم یاری رساند. انتخابی که در عین اینکه سیاسی است، گزینش سیاستی می‌کند و افراد را بر مبنای دانش، پیش‌زمینه تخصصی و کارآمدی آنها انتخاب می‌کند. در واقع پالیسیک دموکراتیک حق انتخاب گسترده به عموم مردم می‌دهد.

وقتی در مورد سیاست صحبت می‌شود، باید این مسئله را مد نظر داشت که هرگونه تصمیم سیاستی برآمده از لایه‌ها و مجراهای متفاوتی از یک ساختار و مکانیزم سیاسی - دولتی است. بر همین مبنا دولت‌ها می‌توانند قالبی پالیسیکی یا سیاسی داشته باشند اما محتوای آنها باید پالیسی یا سیاستی باشد. این امر به معنای این است که در چشم‌انداز جدید، بافت و مغز حکمرانی بر مبنای تخصص، برنامه‌ریزی، آینده‌نگری و مدیریت روشن و شفاف ساخت‌بندی

می‌شود. قالب نظام‌های حکمرانی می‌تواند سیاسی - پولیتیکی باشد و مبنای انتصاب نیز می‌تواند درون‌مایه‌هایی از امر سیاسی را بر خود بار کند، اما بافت و محتوای حکمرانی امری تخصصی است و بر همین اساس جهت حکمرانی باید سیاستی، آینده‌نگرانه و مکانیزمی باشد (Knudson, 2018).

در ساحت حکمرانی کشورهای مدرن، حوزه سیاسی و سیاستگذاری به مثابه دو مولفه متفاوت اما هماهنگ از ساختار کشورداری مدرن است. سوئد، دانمارک، بلژیک، کره جنوبی و تایوان حوزه‌های سیاسی و سیاستگذاری خود را به مثابه دو حوزه جدا و تافته اما با کیفیتی بافته شده بهم و هماهنگ، شناسایی و طبقه‌بندی کرده‌اند. همانطور که ذکر آن رفت، ساخت‌بندی حوزه امر سیاسی متناوباً در برگیرنده جدال، جار، جنجال، کینه، حاشیه، مبارزه صلح‌آمیز و دموکراتیک و در مواقعی خشونت‌آمیز، اتهامات سیاسی، فساد، گفتگوهای بی‌پایان، وقت‌گیر، بی‌نتیجه و... است. اما حوزه سیاستگذاری حوزه کار جمعی، تلاش، حل مسئله، راهبردی کردن مسائل، مدیریت سریع و صریح بحران‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و حوادث غیرمترقبه پیش آمده برای کشور و ملت مورد نظر است. بحران و حوادث غیرمترقبه و ناگوار در کشورهای پیشرفته نه عرصه سیاسی است و نه سیاسی‌ورزی پولیتیکی. بحران‌های مختلف، مدیریت سریع و صحیح می‌خواهد و به عرصه سیاستی مربوط است و احتیاج به کسانی دارد که نه متعلق به عرصه سیاسی بلکه متعلق به عرصه راهبردی سیاستگذاری و مدیریت صحیح بحران‌های مختلف و دارای نگاه حل مسئله‌ای و کارکردی به آن باشد. شکل زیر ارتباط فرآیندی این دو عرصه و ویژگی‌های هر یک از آنها را نشان می‌دهد.

در سه دهه گذشته کشورهای مطرح دنیا نگاهی به مراتب سیاستگذارانه به عرصه مدیریت بحران‌های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، حوادث غیرمترقبه و... داشته‌اند. تایوان از جمله این کشورهایی است که ویژگی اصلی حکمرانی آن تلفیق و افتراق پالیسی از پالیטיک است. وقوع اتفاقات ناگوار و غیرمترقبه در این کشورها همراه است با واکنش سریع و حل مسئله‌ای به آن نه سیاست‌بازی عوامانه. این نوع بحران‌ها و اتفاقات ناگوار از آنجا که به جان و اموال شهروندان مربوط است، عرصه گستاخیات و سیاسی کاری توده‌ای نیست و نبوده و نگاه به آن نیز به مراتب حرفه‌ای و سیاستگذارانه است. نمونه این امر را می‌توان در نقاط مختلف دنیا مشاهده کرد. به عنوان

مثال کافی است به نحوه مدیریت بحران حادثه‌های مختلف از جمله حادثه اتمی فوکوشیما در ژاپن یا انفجار لوله‌های گاز در جنگل‌های سوئد که به مرگ مردم مناطق روستایی انجامید و نیز انفجار تروریستی در فرودگاه بلژیک، آتش‌سوزی جنگل‌های برزیل، زلزله هائیتی، سیل تایلند، آتش‌سوزی‌های متناوب امریکا، کره جنوبی، شیلی و غیره اشاره شود. همه این کشورها از تاریخ درس گرفته‌اند و در مدیریت بحران تفکر سیاستگذارانه را به کار می‌برند. به همین دلیل است که امروزه بحران‌ها و حوادث مختلف، سنگین و غیرمترقبه در این کشورها با کمترین تلفات و هزینه همراه است. بحران بیماری‌های واگیردار و مسری از جمله مسائلی است که احتیاج به نگاه سیاستی - تخصصی حداکثری دارد. با توجه به اهمیت این نوع از بحران‌ها و سلامتی مردم، عدم نگاه سیاستی و سیاسی کردن مسئله، منجر به هزینه و تلفات جبران‌ناپذیری برای کشورهای مختلف می‌شود و عدم نگاه سیاستی به این حوزه می‌تواند جان هزاران انسان بی‌گناه را به خطر بیندازد. گسترش نگاه سیاستی به عرصه‌های تخصصی حکمرانی، خود برآمده از منطق شفافیت و حاکمیت دموکراسی و عدم نگاه‌های سیاسی و پوپولیستی به مدیریت بحران و حل مسئله است. بحران بیماری کرونا (کوید ۱۹) از جمله بحران‌های بین‌المللی است که اکثر کشورهای دنیا را درگیر کرده است. برخورد با این نوع از بحران‌ها و نوع نگاه به مسئله و مدیریت آن می‌تواند حاکمیت نگرش برآمده از منطق سیاسی (پولیتیکی) یا سیاستی (پالیسی) را به ما نشان دهد. تایوان از جمله کشورهای موفق دنیا بوده است که با وجود نزدیکی به مرکز بحران (ووهان چین) توانسته است به خوبی، بحران این بیماری را مدیریت کرده و تعداد مبتلایان را پایین نگه دارد. درس‌گیری از تجربیات گذشته، ساختار حکمرانی دموکراتیک و شفاف و نگاه سیاستی محور (پالیسی) تخصص‌گرا به عرصه بحران و پاسخ منطقی و غیرسیاسی به آن، از جمله مولفه‌هایی است که باعث موفقیت تایوان در مهار و کنترل بیماری شده است. منطق اصلی این پژوهش تمرکز بر مبنای سیاستی و نگاه پالیسی‌محور تایوان به عرصه بحران بیماری کوید ۱۹ است.

شناسایی، برنامه‌ریزی و سازماندهی پالیسی‌محور سازوکارهای کنترل بحران

با شیوع ویروس کرونا در سراسر دنیا، اکثر کشورها منابع محدودی برای کنترل آن داشته‌اند و شهروندان اکثر کشورها دچار ترس و وحشت عمومی شده‌اند. بر این اساس اکثر

کشورها از جمله ایتالیا، آمریکا، انگلستان، اسپانیا و... به دلیل صرفه‌جویی در منابع پزشکی، اقدامات لازم را برای ارائه خدمات پزشکی فقط برای بیمارانی با درجه بیماری متوسط و خیلی شدید انجام داده‌اند. با توجه به فقدان نسبی دانش علمی در مورد ویروس، برای اکثر افراد در حوزه سلامت عمومی، آموزش فعال و پیام‌رسانی عمومی به اولویت اصلی برای جلوگیری از انتشار ویروس تبدیل شده است (Aspinwall, 2020). در تایوان بر مبنای قانون کنترل بیماری‌های واگیر دار، یک بستر اطلاعاتی سریع و شفاف در قالب مرکز فرماندهی ایجاد شده است. تایوان از زمانی که اولین مورد بیماری در ووهان شناسایی شد، اقدامات کنترلی و ضربتی را شروع کرد. در ۲۰ ژانویه ۲۰۲۰، تایوان یک مرکز فرماندهی اپیدمی مرکزی^۱ تشکیل داد که متشکل از متخصصان پزشکی و بهداشت عمومی در ترکیب با بخش ویژه معاونت رئیس جمهوری (که خود یک متخصص بیماری‌های واگیردار است) بود. این مرکز وظیفه نظارت، ردیابی، تماس و جداسازی/ قرنطینه مبتلایان و یا کسانی که مشکوک به بیماری بودند را بر عهده داشت (Hille and White, 2020). تایوان از طریق اقدامات جدی بهداشتی و مراقبتی تعداد مبتلایان را پایین نگه داشته است، علاوه بر این هیچ تعطیلی در کار نبوده است. تئاترها، فروشگاه‌های بزرگ و از همه مهمتر مدارس و دانشگاه نیز باز بوده‌اند و تنها برای تجمعات بزرگ محدودیت‌هایی وضع شده است. تایوان در کنار سوئد و فنلاند از جمله کشورهایی است که مقررات قرنطینه همگانی را حاکم نکرده است. انجمن تایوانی دیپلماسی بهداشت جهانی اخیرا به این امر اذعان کرده بود که دولت تایوان با درس‌گیری از تجربه بحران سارس در سال ۲۰۰۳، از آن زمان بر روی فرضیه‌ها و سناریوهای مختلفی که منجر به بحران و شیوع گسترده بیماری‌های عفونی می‌شود، کار کرده است. در سال ۲۰۰۳ دولت تایوان از شیوع بحران سارس ضربه‌های سنگینی خورد و به عنوان مثال تمام کارکنان بیمارستان اصلی دانشگاه ملی تایوان به مدت هفت ماه قرنطینه شدند. این رویداد الهام‌بخش تایوان بود تا از آن زمان با نقد و بررسی دوباره سیاست‌های خود، برای آینده برنامه‌ریزی کند (Sternberg, 2020).

تایوان در ماه مارس ۲۰۲۰ شاهد افزایش موارد مشکوک بود که بیشتر آنها در بین دانشجویان یا مهاجران خارجی از اروپا و امریکای شمالی بودند. همزمان با فشار مضاعف بر

1. Central Epidemic Command Center (CECC)

روی سیستم درمانی، برنامه کنترل شده قرنطینه اجرا شد. بر همین مبنا از ماه مارس حدود ۸۰ هزار نفر در حال انزوا و قرنطینه کنترل شده بودند و روزانه دمای بدن و علائم مختلف آنها از طریق تلفن و داده‌های بزرگ تحت نظارت قرار می‌گرفت. اگر بر مبنای داده‌های جی پی اس، فرد مورد نظر از حوزه قرنطینه شخصی و محدوده مورد نظر خارج می‌شد، یک تماس تلفنی با وی گرفته می‌شد تا موقعیت مکانی وی و کسانی که با وی در تماس بوده‌اند را تایید کند (Wang and et al, 2020: 134).

تایوان آزمایشات کوید ۱۹ را از ژانویه ۲۰۲۰ آغاز کرده بود. در ابتدا از افرادی تست گرفته می‌شد که از مناطق اپیدمی برگشته بودند یا تجربه سفر در یک بازه زمانی محدود را داشتند و نشانه‌هایی از بیماری را داشتند. هنگامی که در کشورهای همسایه تایوان، روزانه تعداد زیادی از موارد ابتلا به بیماری کشف می‌شدند، مقامات بهداشتی این کشور غربالگری گذشته محور را در دستور کار قرار دادند. الگوی این نوع از غربالگری مبتنی بر واشکافی و آزمایش دوباره افرادی بود که در گذشته نزدیک مبتلا به آنفولانزای شدید بودند. بر همین مبنا اولین مورد بیماری در تایوان متعلق به یک راننده تاکسی بدون سابقه سفر به خارج از تایوان بود. بررسی‌ها توسط مرکز فرماندهی بیماری‌های اپیدمی‌ک تایوان نشان داد که این راننده، مسافری را سوار کرده بود که از منطقه ژجیانگ^۱ چین برگشته بود (Ching Tu, 2020). منطقه ژجیانگ از جمله مناطق پخش گسترده ویروس بود. در همین زمان بود که مرکز فرماندهی بیماری‌های واگیردار، معیارهای تخصصی را برای نظارت و آزمایش بر اساس شیوع بیماری‌های واگیردار تنظیم کرد. این مرکز بر مبنای کشف موارد جدید و نشانه‌ها و علائم جدیدتر، معیارها را به روزرسانی می‌کند. به عنوان مثال بیمارانی را که احساس از بین رفتن حس بویایی و چشایی (طعم) را گزارش می‌دهند، مجبور به دادن آزمایش می‌کند. در آخرین گزارش مرکز در ماه آپریل ۲۰۲۰، تایوان ۴۲۸ کیس مبتلا به بیماری داشته که از این تعداد، ۲۶۴ نفر بهبود پیدا کردند و مرگ ۶ نفر نیز تایید شده است.

بر خلاف گزارش‌های قبلی از چین مبنی بر عدم تاثیر بیماری بر جمعیت جوان، میانگین سنی جمعیت بیماری در تایوان بسیار جوان بوده‌اند (میانگین سنی بیماری ۳۲ سال بوده است). علاوه بر این، همه‌گیری بیماری در زنان بیشتر از مردان بوده است (۴۳ تا ۵۷ درصد). تنها ۴۹

درصد از بیماران مبتلا به تب بوده‌اند. این در حالی است که ۳۷ درصد آبریزش بینی^۱ داشته‌اند. ۷ درصد بیماران مبتلا به التهاب حاد ریه^۲ بوده‌اند. علاوه بر این، دولت تایوان از اول آوریل ۲۰۲۰، استفاده از ماسک را هنگام استفاده از حمل و نقل عمومی اجباری کرده است و بر لزوم فاصله عمومی و فیزیکی یک متری در هر رابطه اجتماعی از جمله در استفاده از حمل و نقل عمومی تاکید می‌کند. علاوه بر این، کارگروه اصلی مبارزه با بیماری کرونا یعنی فرماندهی اپیدمی مرکزی به ریاست وزیر بهداشت و رفاه این کشور، چن شیخ چانگ^۳، هر روز تقریباً به مدت یک ساعت کنفرانس مطبوعاتی دارد و اطلاعات دقیق بیماری و اقدامات انجام شده و مسائل مربوط به آن را با خبرنگارها تشریح می‌کند. از آغاز بحران به این سو و ایجاد ستاد مرکزی فرماندهی، تایوان از زبان و اصطلاحات جنگی برای کنترل ویروس استفاده کرده است و این مسئله نقش مهمی در جدی گرفتن بحران توسط مردم داشته است (Leonard, 2020). بر مبنای نگاه جنگی و نظامی به بحران و تشکیل مرکز فرماندهی تخصصی و استراتژیک، دولت تایوان اقدامات سیاستگذارانه و پالیسی‌محور زیر را برای کنترل و مدیریت بحران انجام داده است.

مولفه‌ها و اقدامات سیاستی دولت تایوان در مهار و کنترل بحران کوید ۱۹

الف - حکمرانی تخصصی و دموکراتیک؛ افتراق بافتار سیاستگذاری از امور سیاسی

دولت تایوان بر عکس دولت‌های دیگر بافت و محتوای پالیسی‌محور دارد. تمرکز اصلی دولت‌های پالیسی‌محور برنامه‌ریزی و تخصصی کردن امور است. اما محور دولت‌های سیاسی در تمام امور، جدال، سیاسی کاری، فساد، گروه‌بندی و عدم اعتقاد به تخصص و برنامه‌ریزی است. از جمله مزیت‌های تایوان، ساختار اداری و بدنه دولتی غیرحزبی و مبتنی بر شایستگی است (Lin, 2019: 32). با وجود حاکم بودن فضای دموکراتیک و لیبرال در تایوان و مسائل سیاسی و انتخاباتی مربوط به این فضا، بدنه دولتی این کشور و ساختار اداری، سیاسی و دانشگاهی آن بر مبنای شایستگی و تخصص است. از جمله عوامل مهم موفقیت دولت تایوان، ساختار نیمه‌ریاستی این کشور و مسئولیت حقوقی پاسخگویی ساختار حکمرانی در برابر

1. Rhinorrhea
2. Full-blown Pneumonia
3. Chen Shih-Chung

رییس جمهوری و مطبوعات است. نظام اداری تایوان مبتنی بر شفافیت حداکثری و پاسخگویی گسترده به رسانه‌های جمعی است. تایوان از جمله لیبرال‌ترین کشورهای منطقه شرق آسیا است و بر همین مبنا نظام عملکرد رسانه‌ای آن نیز بر مبنای شفافیت و پاسخگویی حداکثری جلو می‌رود (Fell, 2018: 45).

سنت اساسی ساختار حکمرانی تایوان، به کار گماردن دانشگاہیان، متخصصان و کارشناسان خبره بخش خصوصی به مناصب و پست‌های دولتی است. بر همین مبنا اکثر وزاری کابینه دولت تایوان دارای مدارک دکتری از بهترین دانشگاه‌های دنیا هستند و برخی از آنها سابقه سیاسی و حزبی خاصی ندارند (Yip So, 2015: 315). خروجی سیستم تایوان، انتصاب افرادی به مشاغل دولتی است که اصولاً خارج از سیستم حزبی، رانتی و دایره سیاسی دولت هستند و دو ویژگی مهم این افراد یعنی تخصص و استقلال سیاسی به آنها کمک می‌کند تا در مواقع بحرانی به دور از ارتباطات سیاسی و حزبی و ساختار سلسله‌مراتبی حامی‌پرور و بوروکراتیک وقت‌گیر، به مدیریت درست بحران در شرایط اضطراری بپردازند. استقلال سیاسی و تخصص این افراد به آنها حاشیه اجرایی امنی می‌دهد و این حاشیه باعث عملکرد مثبت و تخصصی این افراد و استفاده از مکانیزم‌های سیاستگذارانه و نه سیاسی می‌شود. علاوه بر این، دولت تایوان در هنگام سازماندهی کارگروه متخصصان، تعهدی بر موازنه و تعادل سیاسی و گروه‌بندی ایدئولوژیک - حزبی ندارد و بر همین اساس می‌تواند از متخصصان داخلی و حتی خارجی در مواقع اضطراری استفاده کند (Kasuya and Tung, 2020). قانون اساسی تایوان این اجازه را به دولت این کشور داده تا در مواقع لزوم و زمانی که متخصصان تایوانی در زمینه‌ای خاص وجود ندارند، از متخصصان خارجی در پست‌های اجرایی و دولتی استفاده کند. این مسئله به معنای این است که خارجی‌های متخصص می‌توانند در دولت تایوان پست دولتی حتی در سطح وزارت داشته باشند. مسئله استفاده خارجی‌های متخصص در دولت تایوان یک وزنه مثبت سیاسی برای احزاب سیاسی است و با توجه به نتایج مثبت گذشته مردم این کشور به شدت از این امر استقبال می‌کنند. مزیت اساسی دولت تایوان، تعادل بین سیاست و سیاستگذاری و ایجاد موازنه بین رهبری سیاسی و تخصص است (Phillips, 2016: 668). در ساخت‌بندی امور حکمرانی و حاکمیتی تایوان،

حوزه سیاسی و سیاستگذاری به مثابه دو مولفه متفاوت اما هماهنگ از ساختار کشورداری مدرن است. تایوان حوزه‌های سیاسی و سیاستگذاری خود را به مثابه دو حوزه جدا و تافته اما با کیفیتی بافته شده بهم و هماهنگ، شناسایی و طبقه‌بندی کرده است. بحران‌های مختلف، مدیریت سریع و صحیح می‌خواهد و به عرصه سیاستگذاری مربوط است و احتیاج به کسانی دارد که نه متعلق به عرصه سیاسی بلکه متعلق به عرصه راهبردی سیاستگذاری و مدیریت صحیح بحران‌های مختلف و دارای نگاه حل مسئله‌ای به آن باشد. در سه دهه گذشته تایوان از جمله کشورهای مطرح دنیا بوده است که نگاهی به مراتب سیاستگذارانه به عرصه مدیریت بحران‌های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، حوادث غیرمترقبه و... داشته است.

ب- مدیریت سیاستی تولیدات حفاظتی- پزشکی بر مبنای برنامه‌ریزی ارتباطی و جامعه‌محور

تایوان از اول ژانویه ۲۰۲۰، تولید ماسک‌های صورت و سایر تجهیزات محافظت شخصی در برابر بیماری‌های واگیردار را افزایش داده است و دولت این کشور وام‌های بدون بهره‌ای را برای افزایش تولیدات در اختیار شرکت‌ها و کارخانه‌های خصوصی قرار داده است. برنامه‌های پیچیده‌ای برای بیماران بدخیم ترسیم شده است تا از طریق دستگاه‌های هوش مصنوعی (به دلیل کمبود کادر پزشکی) بتوانند از امکانات مختلف از جمله دستگاه‌های تنفسی و اتاق‌های فشار منفی برای بهبود خودشان استفاده کنند. مقامات فرماندهی مرکزی کنترل بیماری‌ها، بارها اعلام کردند که افرادی که سابقه سفر یا تماس نداشته‌اند، می‌توانند به کار و فعالیت خود با در نظر گرفتن موارد احتیاطی ادامه دهند (Kirby, 2020). مبارزه با کرونا یک تلاش همه‌جانبه و استراتژیک است. مرکز فرماندهی مرکزی، این مبارزه و تلاش را در یک هماهنگی خطی و موثر با دیگر سازمان‌های دولتی انجام می‌دهد. ناوگان مبارزه با بیماری واگیردار، توسط وزارت حمل و نقل تشکیل شده و کار این ناوگان جمع‌آوری مسافرانی است که از مناطق اپیدمیک وارد تایوان می‌شوند. این ناوگان با قرنطینه مسافران، ردیابی تماس‌های مستقیم آنها را آسان و راحت می‌کند و از این طریق احتمال ابتلای دیگران به ویروس را کاهش می‌دهد. علاوه بر این، برنامه‌هایی (به صورت نرم‌افزار موبایلی و اینترنتی)

برای ساده‌سازی خرید ماسک و شناسایی مراکز معتبر فروش ماسک ایجاد شده‌اند. مرکز فرماندهی بر این امر اذعان می‌کند که سرعت جهش و شیوع ویروس بسیار بالاست، اما تلاش‌های برنامه‌ریزی شده و سازماندهی شده ما می‌تواند سرعت شیوع این ویروس را کم کند و آن را از بین ببرد. در کنار این اقدامات، تقسیم بیماران در بین بیمارستان‌های مختلف شهرها و مناطق متفاوت برای مدیریت درمان بیماران، حجم فشار بر کادر درمانی و بیمارستان‌ها را کاهش داده است (Sternberg, 2020).

بحران‌ها غالباً بیشترین تاثیر را بر گروه‌های محروم اجتماعی و اقتصادی می‌گذارند. بر همین مبنا دولت‌ها برای ساختن یک شبکه ایمنی-اجتماعی مترکم باید با بخش خصوصی و جامعه مدنی هماهنگ باشند تا از دسترسی تک‌تک افراد جامعه به نیازهای روزانه‌شان مطمئن باشند. جامعه مدنی تایوان دارای شبکه‌ای عمیق از سازمان‌های غیرانتفاعی و گروه‌های داوطلب است. در تایوان ارتباطات و سازوکارهای قوی برای ارتباط ارگانیک بین جامعه مدنی، شهروندان و دولت وجود دارد (Yip, 2020). با شیوع بیماری کوید ۱۹، دولت‌های محلی در مناطق مختلف با کمک شرکت‌های خصوصی به طراحی برنامه قرنطینه تسکین بخش^۱ روی آوردند. در این برنامه برای افرادی که نمی‌توانند در محل زندگیشان خود را قرنطینه کنند اتاق‌هایی با امکانات کامل در هتل‌ها در نظر گرفته می‌شود. برخی از دولت‌های محلی همچنین صندوق پیشگیری از بیماری‌های همه‌گیر را برای پذیرش کمک‌های مالی از شرکت‌های خصوصی برای خرید تجهیزات حفاظتی و سایر لوازم برای گروه‌های آسیب‌پذیر و کسانی که مستقیماً تحت تاثیر این بیماری قرار گرفته‌اند، ایجاد کرده‌اند.

پ- دو ضلعی ارتباط ارگانیک صنعت پزشکی پیشرفته و حکمرانی سیاستی دموکراتیک در مواقع اضطراری و بحرانی

تایوان یکی از مدرن‌ترین و پیشرفته‌ترین صنایع پزشکی را در منطقه شرق آسیا دارا می‌باشد و این امر به دلیل سرمایه‌گذاری فراوان ژاپنی‌ها و شرکت‌های خصوصی ایالات متحده بوده است. با شروع بحران، صنعت پیشرفته و پررونق بیومدیکال یا زیست‌شناسی

1. Quarantine Relief (安心検査所)

پزشکی در تایوان با مشارکت فرماندهی مرکزی، در توسعه و تحقیقات مربوط به واکسن درمان نقش مهمی دارد. داروی سیلمیتاسرتیب^۱ یکی از مواردی هست که در حال حاضر در تایوان مورد بررسی و آزمایش قرار گرفته است و متخصصات تایوانی امید زیادی به پیشرفت این دارو و نقش آن در درمان کرونا دارند. تایوان با ساختار دموکراتیک، مثال زنده‌ای از این مسئله است که کشورها از طریق اعتماد به علم، فناوری و حکمرانی دموکراتیک و شفاف می‌توانند کنترل بیماری‌های واگیردار و مسری مانند کرونا را بر عهده بگیرند و در این زمینه به موفقیت‌های بزرگی هم دست پیدا کنند (Chiou, 2020). این کشورها نشان دادند که با مدیریت صحیح و بدون هیچ اقدام خشن و محدود کننده‌ای، دولت‌ها می‌توانند به راحتی بحران‌های سخت را مدیریت و کنترل کنند. تایوان از اوایل ماه ژانویه، ورود بازدیدکنندگان از مناطق آلوده را محدود کرده است. علاوه بر این، تایوان از همان اوایل شروع بیماری کیت‌های تست ۲۴ ساعته را توسعه داده و اکنون زمان تشخیص توسط کیت‌های جدید ابداع شده توسط دولت تایوان به سه ساعت کاهش یافته است. استفاده از فناوری اطلاعات و داده‌های الکترونیکی برای تسهیل توزیع ماسک از جمله اقدامات درخشان دولت تایوان است. این اقدامات واکنش مثبت مردم را به همراه داشته است.

دیگر مزیت مثبت تایوان این است که بسیاری از داروها و واکسن‌های مهم بازارهای جهانی در این کشور تولید و سپس روانه ایالات متحده برای آزمایش بالینی می‌شوند. تایوان در چند سال گذشته با طراحی و ایجاد یک اکوسیستم قوی در حوزه سلامتی و دارو و پشتیبانی قوی دولت و سرمایه‌گذاری‌های عظیم، نوآوری زیادی را در این زمینه ایجاد کرده است. به دلیل سیستم درمانی ملی و متمرکز تایوان^۲ (Tay Hsueh and Chang, 2016: 145)، این کشور می‌تواند به طور خیلی سریع به داده‌های پزشکی دسترسی پیدا کند و به همین منوال جزء معدود مکان‌هایی است که می‌تواند داروها و واکسن‌های ضدویروسی مختلف را به طور

1. Silmitasertib-CX4945

۲. در تایوان مراکز پزشکی خصوصی وجود ندارد و اکثر کادر پزشکی از جمله پزشکان، پرستاران و دیگر متخصصان در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی دولتی کار می‌کنند و در این کشور مراکز درمانی خصوصی و یا مطب‌های خصوصی پزشکان وجود ندارد و بر همین اساس داده‌های بیماران در هر مرحله از جمله مراجعه به پزشک یا بیمارستان، استفاده از دارو، نوع مرضی، پزشک و پرستار و کادر درمان فرد مورد نظر و ... همه در مراکز دولتی در یک سامانه دیجیتال بزرگ ذخیره می‌شود و این امر کار دولت تایوان را برای سیاستگذاری بهداشت و سلامت ملی بسیار آسان می‌کند.

موثر و سریع توسعه دهد. در تاریخ ۹ مارس، محققان مرکز تحقیقات بیولوژیک آکادمی سینیکا (چینیکا) مهمترین موسسه تحقیقاتی دولت تایوان، اعلام کردند که به نوعی دارو یا پادتن دست یافتند که می‌تواند ویروس را در عرض بیست دقیقه شناسایی کند. بر همین مبنا در تاریخ ۲ آوریل، موسسه ملی تحقیقات بهداشتی تایوان اعلام کرد که یک نوع کیت آزمایش سریع را توسعه داده‌اند که می‌تواند نتایج را در ۱۰ الی ۱۵ دقیقه ارائه دهد و در حال مذاکره با شرکت‌های مختلف برای تولید انبوه این کیت و ارسال آن به بازارهای جهانی هستند (Aspinwall, 2020).

ت- فناوری‌ها و زیرساخت‌های نوین دیجیتالی- نرم‌افزاری و برنامه‌ریزی سیاستی مدیریت بحران

تایوان از جمله کشورهایی است که زیرساخت‌های دیجیتالی و رایانه‌ای قوی دارد و اکثر مردم این کشور نیز از ابزارهای دیجیتالی و اینترنتی برای مسائل و امور روزانه خود استفاده می‌کنند. زیرساخت‌های دولت الکترونیک سال‌هاست در تایوان گسترش پیدا کرده است و تقریباً کاری بدون داشتن رایانه و استفاده از اینترنت انجام نمی‌گیرد (Feigenbaum, 2020). تایوان یکی از کشورهای پیشرو در زمینه تولیدات رایانه‌ای و دیجیتالی است. بر همین اساس زیرساخت‌های دیجیتالی و اینترنتی قوی، کمک زیادی به تایوان در کنترل بیماری کرده‌اند. وزیر وقت دیجیتال دولت تایوان آدری تانگ^۱ ۳۹ ساله که خودش یک برنامه‌نویس مشهور و خلاق رایانه‌ای است، نقش مهمی در ایجاد سیستم عامل‌ها و اپلیکیشن‌های آنلاین برای مدیریت و کنترل بیماری کوید ۱۹ داشته است. این اپلیکیشن‌ها همگی رایگان هستند و مردم را در رابطه با اقدامات پیشگیرانه و محل‌های تهیه ماسک و دیگر وسایل مراقبتی آگاه می‌سازند (Chiou, 2020).

وزیر دیجیتال دولت تایوان بدون تجربه کلان و گسترده سیاسی و اجرایی با همکاری و هماهنگی سازمان‌های مردم‌نهاد جامعه مدنی برای ساخت و عرضه تجهیزات پزشکی حفاظتی به خصوص ماسک اقدامات مثبتی انجام داده است. بر همین مبنا با یک فرآیند شفاف و همراهی سازمان‌های دولتی و غیردولتی یک پلت‌فرم و مکانیزم عرضه و تقاضای ماسک و بقیه

1. Audrey Tang

اقدام بهداشتی ایجاد شده که بر مبنای نیازسنجی فردی تک‌تک شهروندان تایوان است و همه می‌توانند در آن تقاضای تجهیزات و ماسک با کیفیت کنند و این پلت‌فرم مشخص می‌کند که آنها چگونه و در چه موقعیت مکانی و با چه قیمتی و از طریق چه مکانیزمی آن را دریافت کنند. داده‌های بیمه درمانی برگرفته از داده‌های بزرگ پایگاه دولتی، یکی از عوامل اصلی سیاست توزیع ماسک دولت تایوان بوده است که از آن به عنوان سیاست سیستم جیره‌بندی ماسک یاد می‌شود (Duff-Brown, 2020). این سیاست از تاریخ ۶ فوریه ۲۰۲۰ اجرا شده و از طریق برنامه‌های مدنی و وبسایت‌ها و پلت‌فرم‌های مختلف اینترنتی گسترش زیادی پیدا کرده است. استراتژی به اشتراک‌گذاری داده‌ها و اطلاعات باز تایوان که توسط وزیر دیجیتال این کشور طراحی شده است می‌تواند در مناطق دیگر نیز تکرار شود. در این استراتژی با کمک روش داده (اطلاعات) بزرگ^۱ و نرم‌افزارها و اپلیکیشن‌های عادی، روزانه اطلاعات و داده‌های بیماری از جمله تعداد بیماران، بهبود یافتگان، علائم، مسائل مربوط به رفتارهای بهداشتی، بیمارستان‌های پذیرش‌کننده، پزشکانی که بیمار پذیرش می‌کنند، کمک‌های دولتی و تجربیات دیگر کشورها و ارسال آن برای شهروندان عادی مورد استفاده قرار می‌گیرد (Kirby, 2020).

تایوان با کمک اطلاعات پایگاه داده‌های ملی بیمه درمانی خود و ترکیب آن با پایگاه دیجیتال داده‌های مهاجرت، سفرها و گمرک، داده‌های بزرگی به دست آورد و بر مبنای تحلیل این داده‌ها به شناسایی، غربالگری و قرنطینه بیماران روی آورده است. بر اساس تاریخچه سفر و علائم بالینی بر مبنای داده‌های تحلیل شده، سطح هشدارها برای هر منطقه متفاوت بوده است. علاوه بر این، استفاده از تکنولوژی جدید از جمله تکنولوژی اسکن کد (QR) و گزارش آنلاین تاریخ سفر و علائم بهداشتی شهروندانی که در ۱۴ روز گذشته به مناطق پرخطر سفر کرده‌اند یا از آنجا بازگشته‌اند یا با افرادی که از آنجا بازگشته‌اند در تماس بوده‌اند، در کنار بررسی مناطق پرخطر، از جمله مواردی بوده که به این کشور کمک کرده تا بیماری را کنترل کند. بر همین اساس از کسانی که به مناطق پرخطر سفر کرده بودند (مناطق با سطح هشدار بالا) از طریق پیامک کوتاه روزانه و ارتباط دیجیتالی خواسته می‌شد که خود را قرنطینه کنند و اگر علائمی نشان داده‌اند، برای آنها پزشک و پرستار فرستاده

می‌شود. دولت تایوان از طریق داده‌های اطلاعات بانک ملی بیمه درمانی، کسانی را که جدیداً علائم آنفولانزا داشتند و به پزشک مراجعه کرده‌اند، شناسایی کرده و از آنها و اطرافیانشان تست دوباره کرونا گرفته است (Waltz, 2020). با گسترش بحران، برای هر شهری یک تلفن اضطراری تعبیه شده که موارد مشکوک را گزارش دهند. علاوه بر این، دولت تایوان برای دلداری به بیمارانی که شناسایی شدند و با ننگ بیماری و ترس از آن دست و پنجه نرم می‌کنند، مشوق‌های مختلفی از جمله غذای رایگان، خدمات بهداشتی رایگان، هزینه‌های کمک بهداشتی و کمک زندگی و تشویق افراد تحت درمان در قرنطینه ارائه داده است. علاوه بر این، دولت مرکزی تایوان با همکاری شرکت لاین^۱ اقدام به طراحی برچسب‌های^۲ جدیدی در رابطه با موارد و علائم آموزشی مرتبط با این بیماری کرده است.

ث- نمایش‌ورزی قدرت نرم تایوان

با وجود عدم عضویت تایوان در سازمان بهداشت جهانی (WHO)، این کشور تا حد زیادی موفق به مهار ویروس کرونا شده است. همانطور که تجربیات مختلف کشورها نشان داد، بسیاری از مناطق دنیا بدون کمک‌های سازمان بهداشت جهانی و دیگر نهادهای بین‌المللی قادر به کنترل و مدیریت کوید ۱۹ نیستند. اما تایوان به دلیل وضعیت خاص بین‌المللی و مسائل سیاسی، بدون کمک نهادهای بین‌المللی و تنها با کمک تجربیات و اقدامات مناسب تخصصی و علمی موفق به مدیریت بحران شده و این مسئله تصویر و برند این کشور را در دنیا مثبت کرده است و باعث تحسین همگانی آن در نظام بین‌المللی شده است. مدیریت صحیح مسئله از طریق ایجاد ساختاری سیاستگذارانه برای مهار بحران باعث شده است تا این کشور کوچک از طریق کمک به سایر کشورها، قدرت نرم خود را به صورت فرآیندی تقویت کند. با وجود مواجهه اکثر کشورها با موج دوم و سوم شیوع بیماری کرونا، تایوان بخش اعظمی از بحران را مدیریت کرده است و زندگی نرمال در این کشور در جریان است. بر همین مبنا تایوان به دلیل پاسخ سریع خود به بحران همه‌گیر ویروس کرونا، مورد ستایش بین‌المللی خیلی

۱. لاین (LINE) یک نرم افزار ارتباطی رایگان مانند واتس‌آپ و تلگرام است که بیش از ۲۱ میلیون نفر در تایوان از این نرم‌افزار استفاده می‌کنند.

از کشورهای غربی قرار گرفته است. تایوان با وجود عدم عضویت در سازمان بهداشت جهانی از روز ۳۱ دسامبر ۲۰۱۹ تمامی مسافرانی که از شهر ووهان چین برگشته بودند را معاینه و قرنطینه کرده بود. با توجه به روابط تنش‌آمیز تایوان و چین و مسائل سیاسی و بین‌المللی که بین آنها وجود دارد، تایوان با کمک سازمان‌های اطلاعاتی خود و همچنین تحقیقات جداگانه، خیلی زودتر از بقیه کشورها متوجه شیوع بیماری ناشناخته‌ای در شهر ووهان چین شده بود و بر همین اساس قبل از اعلام رسمی دولت چین و سازمان بهداشت جهانی اقدامات احتیاطی خود را شروع کرده بود (Hale, 2020). در همین زمینه تایوان قبل از اعلام رسمی دولت چین، این مسئله را با متحد خود یعنی ایالات متحده و همچنین سازمان بهداشت جهانی در میان گذاشته بود. بر همین اساس، دولت تایوان اخیراً به انتقاد از سازمان بهداشت جهانی پرداخته است. علت اصلی انتقادات دولت تایوان عدم توجه سازمان بهداشت جهانی به نامه هشدارآمیز این کشور در رابطه با شناسایی و پیروسی ناشناخته در شهر ووهان چین و سرایت آن به بقیه مناطق این کشور است (Chen, 2020). تایوان این نامه را ماه‌ها قبل از شروع پاندمی در کشورهای دیگر به سازمان بهداشت جهانی ارسال کرده بود و از این سازمان خواسته بود که در این رابطه با اعلام عمومی و خبری، تحقیقاتی را شروع کند و مسیرهای بین‌المللی به چین را مسدود کنند (Rawnsley, 2020: 8).

دولت تایوان از اواخر ماه دسامبر سال ۲۰۱۹ با ایجاد ساختاری متمرکز و مداوم، مرکز فرماندهی اپیدمی را در پاسخ به رشد سریع ویروس ایجاد کرد. عدم ایجاد هراس عمومی^۱ از جمله اقدامات مثبت تایوان بود. اقدامی که دولت نیوزیلند، استرالیا، رژیم صهیونیستی، هلند و.. نیز از آن استفاده کردند و اعلام نمودند که این اقدام را به تاسی از دولت تایوان انجام داده‌اند و نتیجه آن نیز موفق بوده است. دولت تایوان به دلیل سطح بالای شفافیت حکمرانی، از زمان تشکیل ستاد مرکزی فرماندهی با اقدامات روانشناسانه و ایجاد اعتماد مثبت در بین مردم، از ایجاد هراس عمومی خودداری کرد و بر همین مبنا تایوان از جمله معدود کشورهایی بوده است که قرنطینه عمومی را اجرا نکرده و کسب و کارها و زندگی اجتماعی و عمومی ادامه دارد.

مدیریت بسیاری از کشورهای جهان از جمله کشورهای اروپایی و ایالات متحده به اندازه تایوان کارآمد نبوده است. بسیاری از همسایگان تایوان در مدیریت و کنترل بیماری ناموفق بوده‌اند. به عنوان مثال در فیلیپین همسایه جنوبی تایوان با افزایش روزانه بیماران، فشار زیادی به سیستم درمانی این کشور آمده است و جمعیت شهری و روستایی این کشور در استان‌های آسیب‌پذیر و دور افتاده به هراس افتاده‌اند. اکثر این کشورها از جمله فیلیپین، اندونزی، مالزی، کامبوج، تایلند و... دست کمک به سوی تایوان دراز کرده‌اند تا از تجربیات این کشور بهره ببرند و مدل تایوانی کنترل بیماری را اجرا کنند (Jerzewski and Chen, 2020). از ماه مارس، دولت تایوان حدود ۲۲۰ کارشناس متخصص در زمینه مدیریت بحران و هراس عمومی، بیماری‌های همه‌گیر و متخصصات روانشناسی و جامعه‌شناسی به کشورهای جنوب شرق آسیا، جنوب آسیا، امریکای لاتین و اروپا فرستاده است. رئیس جمهوری تایوان، خانم اینگ ون،^۱ در ماه مارس اعلام کرده بود که تایوان مایل به کمک به کشورهای مختلف همسایه و غیرهمسایه برای حفظ و گسترش سلامتی در اقصی نقاط دنیا است. دولت تایوان در تاریخ یک آوریل اعلام کرد که حدود ۱۰ میلیون ماسک به ایالات متحده و ۱۱ کشور اروپایی و دیگر متحدان دیپلماتیک خود ارسال کرده است (Jao, 2020). در تاریخ ۱۵ آوریل، وزارت خارجه تایوان اعلام کرد که دسته دوم کمک‌های تایوان از جمله شش میلیون ماسک اهدایی به کشورهای آسیایی و امریکای لاتین ارسال می‌شود. وانگ تینگ یو^۲ عضو کمیته خارجی دولت تایوان و از جمله نمایندگان قانونگذار مجلس تایوان که از حزب پیشرفت دموکراتیک تایوان^۳ است، بارها از مخالفت دولت چین با فعالیت بین‌المللی و بشردوستانه تایوان انتقاد کرده است (Lee, 2019: 13). وی مبدع هشتگ «تایوان می‌تواند کمک کند»^۴ در توئیتر بوده است. این هشتگ در انتقاد از بی‌توجهی سازمان بهداشت جهانی به دولت تایوان است. تایوان این سازمان را متهم به پیروی سرسختانه از دستورات پکن می‌کند. کنترل و مدیریت مثبت بحران کرونا برای تایوان یک مزیت مثبت هم به ارمغان آورده است؛ با وجود فشار چین برای انزوای تایوان، بعد از موفقیت این کشور در مدیریت و کنترل بحران کرونا و فعالیت بین‌المللی

1. Tsai Ing-wen
 2. Wang Ting-yu
 3. Taiwan's Democratic Progressive Party
 4. #Taiwan Can Help

این کشور در زمینه کمک‌های بشردوستانه، کشورهای بیشتری خواهان ایجاد یک کانال دیپلماتیک - اقتصادی برای رابطه با تایوان هستند (Leonard, 2020). به همین دلیل برخی از متخصصان از بحران کرونا به عنوان فرصتی طلایی برای تایوان یاد می‌کنند. بر همین مبنا تایوان می‌تواند با ایجاد یک شبکه دیپلماتیک مستقل، به رسمیت شناخته شدن خودش را سرعت بخشد. امریکا به عنوان بزرگترین متحد و حامی تایوان، اخیراً موافقت‌نامه‌ای را در دفتر نمایندگی ایالات متحده در تایوان با مقامات این کشور به امضا رسانده که به تایوان اجازه می‌دهد به امریکا و دیگر کشورهای منطقه امریکای شمالی و جنوبی، کمک‌های بشردوستانه پزشکی و تخصصی تایوان از جمله ارسال متخصصان این کشور انجام شود. مقامات تایوانی امیدوار هستند که بتوانند شرایط این موافقتنامه را به کشورهای دیگر نیز تسری دهند (Wong, 2020). اخیراً یکی از محققان سیاست بهداشت دانشگاه استنفورد در مقاله‌ای که در مجله انجمن پزشکی این دانشگاه منتشر شده، لیستی از ۱۲۴ اقدام تایوان برای مقابله با شیوع بیماری از جمله بحث غربالگری در فرودگاه‌ها و اجرای مدل‌های جدید قرنطینه اجباری و اختیاری را آورده است. جیسون وانگ در این مقاله بر این امر اذعان کرده است که تایوان با توجه به مدیریت سریع بیماری، می‌تواند به کشورهای دیگر در تخصیص و تولید منابع حفاظتی از جمله ماسک و همچنین استفاده از داده‌های دیجیتال برای ردیابی افراد آلوده کمک کند (Wang, 2020: 1341). رهبران کشورهای دیگر نیز از جمله نخست وزیر نیوزیلند تاکید کرده است که کشورش از مدل تایوانی برای کنترل بیماری استفاده خواهد کرد. این مسئله گسترش قدرت نرم تایوان را نشان می‌دهد. اخیراً دولت تایوان با برگزاری یک ویدئو کنفرانس بین دیپلمات‌های خود در کشورهای جنوب شرقی آسیا و متخصصان پزشکی به سرپرستی وزیر بهداشت، از دیپلمات‌های خود خواسته است که راه‌های ایجاد کمک به این کشورها را بررسی کنند و تجربیات تایوان را در اختیار آنها بگذارند.

ج- آداب اجتماعی و اخلاقی جایگزین و تغییر سبک زندگی بر مبنای شرایط بحرانی

بسیاری از کشورهای دنیا تجربه برخورد با یک بیماری واگیردار مسری مثل سارس در سال ۲۰۰۳ را تجربه نکرده‌اند. بنابراین هنوز در حال یادگیری چگونگی پاسخگویی به

بحران‌های مربوط به حوزه بهداشت و سلامت عمومی هستند. تایوانی‌ها از همان ابتدا با شناخت صحیح از صورت مسئله بر این امر تاکید کردند که بیماری کوید ۱۹ یک بیماری جدی است و مردم باید این تصور غلط را که کووید ۱۹ یک نسخه جدید از آنفولانزای فصلی است را کنار بگذارند. مهمترین اقدام برای پیشگیری از همه‌گیری این بیماری، ایجاد شناخت صحیح و تنظیم آداب و رسوم اجتماعی و سبک جدید زندگی است. این مسئله بهترین اقدام برای کاهش همه‌گیری این عفونت و مبتلا شدن به آن است. بر همین اساس در تایوان پوشیدن ماسک به یک فرهنگ و یک سبک زندگی تبدیل شده است (Hille and White, 2020). در دوره بحران؛ تقاضا برای ماسک، مواد ضد عفونی کننده و سایر وسایل ضد اپیدمی بسیار افزایش یافته است. بر همین اساس به منظور اولویت دسترسی پرسنل پزشکی و بیماران به این نوع از وسایل، دولت سیاست جیره‌بندی را با موفقیت به اجرا گذاشته است. با همکاری دولت و گروه‌های مدنی، بسیاری از تایوانی‌ها با کمپین اجتماعی و خودجوش "من خوبم، شما ماسک را اول بگیرید" همراهی کرده‌اند و به تدریج عادات روزانه خود را تغییر می‌دهند. تغییر عادت‌های روزانه برای جوامع سنتی کار بسیار سختی است. اما دولت تایوان با استفاده از قانون شرایط اضطراری، سبک زندگی جدیدی را تبلیغ کرده که متناسب با شرایط بحران است و نیازهای شهروندی نیز بر مبنای این نوع از سبک جدید زندگی ساخت‌بندی می‌شود (Ching Tu, 2020). اولویت اصلی سبک زندگی جدید در تایوان، حفظ سلامتی و مراقبت از هم‌نوعان و همسالان و دسترسی به نیازها و کالاهای عمومی روزانه و عدم توقف در کار و تلاش انسانی است. بر همین مبنای در این نوع از سبک زندگی، سلامتی به محور و مرکز تبیین نیازهای شهروندان تبدیل شده و این مسئله نحوه تعاملات انسانی، مهمانی‌ها، آداب اجتماعی و اخلاقیات را بر مبنای سبک جدید تغییر داده است.

چ- وحشت عمومی و سازوکارهای دیجیتالی- رسانه‌ای شناسایی و شفاف‌سازی اطلاعات نادرست و اشتباه

ساختار دموکراتیک حاکم بر تایوان باعث شده است تا یک مجرای قانونی دیجیتالی برای مبارزه با ترویج اطلاعات نادرست درباره بیماری بوجود آید. ارسال پیام‌های دیجیتالی و

آنلاین شخصی به شهروندان و رویه‌های نظارت و مجازات متداول و بحث برانگیز در یک سیستم دموکراتیک برای انتشار اطلاعات نادرست در مورد کروناویروس باعث شده تا یک نظارت چندلایه و دقیق مردمی در رابطه با گسترش اطلاعات نادرست درباره شیوع ویروس بوجود آید. این نظارت مبتنی بر سازوکارهای حقوق شهروندی و دخالت حداقلی دولت تایوان است. افرادی که به انتشار اطلاعات نادرست در رابطه با بحران اقدام می‌کنند، توسط سازوکارهای شهروندی شناسایی شده و نهادهای نظارتی بر مبنای قانون ترویج اطلاعات نادرست با آنها برخورد می‌کنند و عکس، فیلم و مشخصات و نحوه کار وی در رسانه‌های عمومی و جمعی به نمایش گذاشته می‌شود. اینکار نوعی مجازات برای افرادی است که به انتشار اطلاعات نادرست اقدام می‌کنند. همراه با ظهور بحران‌های ناگوار مختلف، کارزار اطلاعات نادرست و غیرشفاف در همه کشورها گسترش پیدا می‌کند. هدف اصلی این اطلاعات، پخش و گسترش شایعات و متعاقباً گسترش نوعی وحشت عمومی و فلج شدن زیرساخت‌های کشور است. در عصر رسانه‌های اجتماعی؛ یکی از مهمترین وظایف دولت، دادن اطلاعات شفاف برای کسب اعتماد عمومی است (Kasuya and Tung, 2020). دولت در این مواقع باید به عنوان راهنمای اصلی جمعیت عمل کند. ترس و اضطراب پیرامون کوید ۱۹، در همان اوایل شیوع این ویروس باعث گردش اطلاعات نادرست و اشتباه و باعث ایجاد وحشت غیرضروری در جوامع مختلف شده است. این موضوع برای همه کشورها به یک چالش اساسی تبدیل شده است. بنابراین توانایی دولت در پاسخگویی سریع به اطلاعات نادرست و اشتباه، به اندازه ارائه اطلاعات دقیق و شفاف مهم است. به منظور جلوگیری از انتقال اطلاعات نادرست و اشتباه، دولت تایوان به تاسیس «مرکز بررسی واقعیت تایوان» دست زده است. هر بخش از این مرکز دارای یک تیم متخصص از مهندسان و کارشناسان رشته‌های مختلف است. این تیم‌ها هنگامی که اطلاعات نادرست و یا اشتباهی به صورت آنلاین کشف می‌کنند، در مدت شصت دقیقه صحت و سقم آن را بررسی کرده و آن را بلافاصله برای عموم روشن می‌کنند. این اقدامات می‌تواند از بروز وحشت و اضطراب غیرضروری در دوره پیشگیری از اپیدمی جلوگیری کند (Ching Tu, 2020).

تایوان از زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطی محکمی برخوردار است. در طول این ماه‌ها دولت تایوان به طور فعال و با مشارکت رسانه‌های خصوصی، به آموزش منظم دانش اولیه پیشگیری از بیماری مانند شستن دست‌ها و استفاده از ماسک روی آورده است و متناوباً و با محتوای جدید آنها را از تلویزیون‌ها و ایستگاه‌های رادیویی پخش می‌کند. علاوه بر این، رسانه‌ها با همکاری مرکز کنترل بیماری‌های تایوان از طریق ارائه اطلاعات صحیح و راه‌اندازی نقشه‌های کشوری همه‌گیری بیماری و مراکز پخش ماسک، کمک مهمی به افزایش آگاهی مردم می‌کنند و نقش مهمی در کاهش هراس عمومی دارند. به عنوان مثال، این رسانه‌ها به کمک مراکز دولتی به طور روزانه آدرس و مشخصات ۶۰۰۰ داروخانه‌ای را که به توضیح اقلام حفاظتی می‌پردازند، ارائه می‌دهد.

نتیجه‌گیری

تایوان از جمله نمونه‌های موفق کنترل و مدیریت بحران کرونا است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که عنصر اصلی و راهبردی مدیریت بحران کوید ۱۹ در تایوان، ایجاد و افتراق ساخت سیاستی بر مبنای منافع عمومی و اجماع ملی است. نخبگان تایوانی با درس‌گیری از تجربیات و اقدامات گذشته، اشتراک‌گذاری اطلاعات و طرح‌ریزی مناسب، نمونه موفق از مدیریت بحران بیماری همه‌گیر کرونا را به دنیا عرضه کرده‌اند. زیرساخت‌های مدرن و توسعه یافته علمی و اقتصادی و سازه‌های حکمرانی دموکراتیک و شفاف مبتنی بر تخصص به عنوان ابزارهای اساسی این مدیریت موفق هستند. تجربه تایوان نشان داده که با وجود مشکلات بین‌المللی و عدم کمک سازمان‌های بین‌المللی، یک کشور با اتکا به ظرفیت‌های داخلی و ساختارهای شفاف حکمرانی سیاستی (نه سیاسی) می‌تواند بحران‌های بزرگ مربوط به امنیت عمومی را به خوبی کنترل کند. ترکیبی از توجه به حقانیت علم و تخصص و قالب‌بندی برنامه‌ریزی شده مسائل و افتراق راهبردی حوزه سیاسی از سیاست و برنامه‌ریزی، تایوان را در مدیریت این مسئله کمک کرده است. این مسئله به معنای نادیده گرفتن ضعف‌ها و اشکالات مدیریتی تایوان در این بحران نیست. تایوان با توجه به وسعت جغرافیایی و جمعیتی و همچنین توان اقتصادی، نسبت به بسیاری از کشورهای بزرگتر و قدرتمند، در مدیریت بحران موفق‌تر

بوده است. شفافیت امور حکمرانی، سرعت عمل و کارایی دستگاه‌های حکومتی و توجه به تخصص و نه حامی‌پروری و حزب‌گرایی و رقابت سیاسی، باعث گسترش اعتماد عمومی به ساختارهای حاکمیتی و سیاستی در تایوان شده است. بخش اعظمی از مردم تایوان در کنار رقابت‌ها و جدل‌های سیاسی، به ساختار حکمرانی سیاستی خودشان اعتماد دارند و این مسئله برآمده از اعتماد به علم و تخصص و تلفیق امور سیاستی از امور سیاسی است و بر همین مبنا تایوانی‌ها در مواقع بحران با ساختار حاکمیتی و توصیه‌های آن، همراهی و همدلی نشان می‌دهند و این مسئله متعاقباً به ساختارهای متفاوت حکمرانی کمک می‌کند تا سرعت کنترل و مدیریت بحران را افزایش دهد. اجماع ملی سیاستمداران تایوانی در مواقع بحران از جمله دیگر موارد مهمی است که درس‌های زیادی برای کشورهای دیگر دارد. اولویت احزاب و نخبگان تایوانی در زمان بحران‌های عمومی، سیاستی کردن امور و اولویت به سیاستگذاری به جای دید سیاسی به مسئله است. بر همین مبنا در مواقع بحران؛ گروه‌ها و احزاب، جهت‌گیری سیاسی، وابستگی ملی و غیر ملی و... اهمیتی ندارد و همه دستگاه‌های حکمرانی در خدمت مکانیزم‌های سیاستی حل مسئله و مدیریت آن قرار می‌گیرند. سازوکار اصلی موفقیت تایوان، ایده افتراق امور سیاسی (پولیتیک) از امور سیاستی (پالیسی) است. پالیسی کردن امور، مرکز اصلی چاره‌اندیشی تایوان برای بحران‌هایی از قبیل بحران کرونا است و ساختار حکمرانی شفاف و دموکراتیک تایوان نقش مهمی در به رسمیت شناختن پالیسی و اولویت و اهمیت دادن به تخصص در مواقع اضطراری و جدایی آن از حوزه امور سیاسی و جدل‌آمیز دارد. این درس اصلی است که این منطقه - کشور کوچک می‌تواند به بقیه کشورهای دنیا که درگیر بحران بیماری همه‌گیر کوید ۱۹ هستند، بدهد.

منابع

- Aspinwall, Nick, (2020), “Taiwan is Exporting Its Coronavirus Successes to the World”. Accessible on April 9 in Foreign Policy, Available link at: [https:// foreignpolicy. com/ 2020/04/09/ taiwan-is-exporting-its-coronavirus-successes-to-the-world](https://foreignpolicy.com/2020/04/09/taiwan-is-exporting-its-coronavirus-successes-to-the-world).
- Chen, Frank, (2020), “WHO ‘Refused to Act’ on Taiwan’s Virus Alert”, Accessible on March 27 in Asia times. available link: [https:// asiatimes. com/ 2020/03/who-refused-to-act-on-taiwans-virus-alert](https://asiatimes.com/2020/03/who-refused-to-act-on-taiwans-virus-alert).
- Chiou, Christine, (2020), “How Taiwan Battles the Coronavirus”, Accessible on April 06 in the Diplomat, available link at: <https://thediplomat.com/2020/04/how-taiwan-battles-the-coronavirus>.
- Ching Tu, Chang, (2020), “Lessons from Taiwan’s Experience with COVID-19”, accessible on April 7 in Atlantic Council. Available link at: <https://atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/lessons-from-taiwans-experience-with-covid-19>.
- Copper, John, (2013), “Taiwan: Nation-State or Province”?, London: Routledge.
- Duff-Brown, Beth, (2020), “How Taiwan Used Big Data, Transparency and a Central Command to Protect Its People from Coronavirus”, Accessible on March 3, Stanford Health Policy, Available link at: [https:// healthpolicy. fsi. stanford. edu/ news/ how- taiwan- used-big-data-transparency-central-command-protect-its-people-coronavirus](https://healthpolicy.fsi.stanford.edu/news/how-taiwan-used-big-data-transparency-central-command-protect-its-people-coronavirus).
- Fell, Dafydd, (2018), “Government and Politics in Taiwan”, London: Routledge.
- Feigenbaum, Evan A, (2020), “Assuring Taiwan’s Innovation Future”, accessibility in January 29 on Carnegie Endowment for International Peace, available link at: [https:// carnegieendowment. org/2020/01/29 /assuring-taiwan-s-innovation-future-pub-80920](https://carnegieendowment.org/2020/01/29/assuring-taiwans-innovation-future-pub-80920).
- Grossmann, M., (2012), “The Variable Politics of the Policy Process: Issue-Area Differences and Comparative Networks”, *The Journal of Politics*, Vol. 75, No. 1.
- Hale, Erin, (2020), “Politics of Coronavirus: Taiwan, China and WHO”, Accessible on 6 Feb, available link at: [https:// www. aljazeera. com/ news/ 2020/02/politics-coronavirus-taiwan-china-200205080601495.html](https://www.aljazeera.com/news/2020/02/politics-coronavirus-taiwan-china-200205080601495.html).

- Hille, Katherin and Edward White, (2020), “Containing Coronavirus: Lessons from Asia” accessible on March 16, Financial Times, available at: <https://www.ft.com/content/e015e096-6532-11ea-a6cd-df28cc3c6a68>.
- Jao, Nicole, (2020), “Mask Diplomacy’ a Boost for Taiwan”, accessible on April 13, Foreign policy, Available link at: <https://foreignpolicy.com/2020/04/13/taiwan-coronavirus-pandemic-mask-soft-power-diplomacy>.
- Jerzewski, Marcin and Kuan-Ting Chen, (2020), “Taiwan’s Health Diplomacy Didn’t Start With the COVID-19 Crisis” accessible in April 16 in the diplomat, Available link at: <https://thediplomat.com/2020/04/taiwans-health-diplomacy-didnt-start-with-the-covid-19-crisis>.
- Kasuya, Yuko and Hans H. Tung, (2020), “Taiwan has a Lot to Teach Japan about Coronavirus Response”, Opinion, Nikkei Asian Review, Accessible on April 20, Available link at: <https://asia.nikkei.com/Opinion/Taiwan-has-a-lot-to-teach-Japan-about-coronavirus-response>.
- Kirby, Jen, (2020), “What We Can Learn from the “Second Wave” of Coronavirus Cases in Asia” accessible on April 17, available link at: <https://www.vox.com/2020/4/17/21213787/coronavirus-asia-waves-hong-kong-singapore-taiwan>.
- Knudson, Lauren, (2018), “Politics Versus Policy”, accessible on April 19, available link at: <https://swarthmorephoenix.com/2018/04/19/politics-versus-policy>.
- Lee, W, (2019), “The Turn of Fortune: Realignment in Taiwan’s Domestic Politics and Diplomacy”, in: Lee W. (eds) Taiwan's Political Re-Alignment and Diplomatic Challenges. Politics and Development of Contemporary China, Cham: Palgrave Macmillan.
- Leonard, Andrew, (2020), “Taiwan is Beating the Coronavirus, Can the US Do the Same?” Accessible on 3 March, Available link at: <https://www.wired.com/story/taiwan-is-beating-the-coronavirus-can-the-us-do-the-same>.
- Lin, G, (2019), “Dynamics of Party Politics in Taiwan”, in: Taiwan’s Party Politics and Cross-Strait Relations in Evolution (2008–2018), Singapore: Palgrave Macmillan.
- McGregor, Grady, (2020), “SARS Taught Taiwan How to Contain the Coronavirus Outbreak”, accessible on March 15, available link at: <https://fortune.com/2020/03/15/coronavirus-taiwan-cases-response>.

- Pierson, Paul, (2004), *Politics in Time: History, Institutions, and Social Analysis*, Princeton: Princeton University Press.
- Phillips, Steven, (2016), “Democracy and National Destinies on Taiwan”, *Nation and Nationalism*, Vol. 22, No. 4.
- Rawsley, G. D, (2020), “Introduction: Taiwan, Public Diplomacy, and the World Health Assembly”, *International Journal of Taiwan Studies*, Vol. 3, No. 1.
- Tay Hsueh , Cherng & Yu-Fang Chang ,(2016), “Social Welfare Policies During Global Financial Crisis: An Example of Social Inclusion in Taiwan”, *Asia Pacific Journal of Social Work and Development*, Vol. 26, No. 2-3.
- Sternberg, Steve, (2020), “What the U.S. Can Learn from Taiwan’s Response to Coronavirus”, accessible on March 10, available link at: <https://www.usnews.com/news/best-countries/articles/2020-03-10/lessons-learned-from-taiwans-response-to-coronavirus>.
- Waltz, Emily, (2020), “Big Data Helps Taiwan Fight Coronavirus” Accessible on 12 March in Spectrum, available link at: <https://spectrum.ieee.org/the-human-os/biomedical/devices/big-data-helps-taiwan-fight-coronavirus>.
- Wang CJ, Ng CY, Brook RH, (2020), “Response to COVID-19 in Taiwan: Big Data Analytics, New Technology, and Proactive Testing”, *JAMA*. 2020, Vol. 323, No. 14.
- Wong, Chun Han, (2020), “Taiwan’s Success in Coronavirus Fight Poses Challenge to China”, Accessible on April 11 in the Wall street journal, available link at: <https://www.wsj.com/articles/taiwans-success-in-coronavirus-fight-poses-challenge-to-china-11586599202>.
- Yip So, Bennis Wai, (2015), “Exam-centred Meritocracy in Taiwan: Hiring by Merit or Examination? ”, *Australian Journal of Public Administration*, Vol. 74, No. 3.
- Yip, Hilton, (2020), “Fear of China Made Taiwan a Coronavirus Success Story”, Accessible on 16 March in Foreign policy, available link at: <https://foreignpolicy.com/2020/03/16/taiwan-china-fear-coronavirus-success>.

